

є псевдонаукові дослідження, що з допомогою авторитетних імен дають змогу просувати потрібний товар. Проте застосування результатів цих

досліджень на практиці часто шкодить не лише ментальному, а й фізичному здоров'ю споживачів, що демонструють приклади, наведені у статті.

Список використаної літератури

1. Bernays L. E. Propaganda / Edward L. Bernays. — New-York : Horace Liveright, 1928. — 158 p.
2. Сенченко М. І. Масмедіа, піар як засоби маніпуляції / М. І. Сенченко, О. М. Сенченко. — Київ : Ліра-К, 2022. — 200 с.

Oksana Senchenko,
PhD of Social Communications,
Senior Lecturer of the KNUCA

Pseudoscientific research in the service of PR companies

The article is devoted to pseudoscientific research commissioned by PR companies. It has been shown that financial oligarchs do not stop at anything to make a profit. They resort to falsifications and seek to profit even on human health. And why not? Everything is sold and bought. The ideology of liberalism gives the right to earn on everything without moral or ethical restrictions, because the main thing for it is money, money, money...

Keywords: propaganda; PR companies; fake research; lead in gasoline; X-rays; harmful drugs; pharmaceutical companies

References

1. Bernays L. E. (1928). *Propaganda*. New-York: Horace Liveright.
2. Senchenko M. I. & Senchenko O. M. (2022). *Mas-media, piar yak zasobi manipulyaciyi*. Kyiv: Lira-K.

Надійшла до редакції 4 травня 2022 року

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

УДК 025.71.9:[005.922.52:004.932]](477)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2022.5(310).33-40

Галина Колоскова,

доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи,
провідний бібліотекар КЗК "Дніпровські міські публічні бібліотеки",
e-mail: romantik_@i.ua

ORSID: <https://orcid.org/0000-0001-5311-7518>

Олексій Кобелєв,

доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи ХДАК,
e-mail: oleksii_kobieliiev@xdak.ukr.education; k_a_n_@ukr.net
ORSID: <https://orcid.org/0000-0002-6322-0735>

Формування бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону в умовах цифровізації

У статті проаналізовано елементи цифрового інформаційного потенціалу регіону. Наголошено, що за умов переходу від традиційного до цифрового соціокомунікативного простору, потреби розвитку високотехнологічного виробництва, формування цифрової економіки регіону проблема акумуляції, зберігання, вдосконалення та ефективного використання бібліотечно-інформаційного потенціалу, особливо на місцевому та регіональному рівнях, є надзвичайно актуальною. Уточнено склад і структуру бібліотечно-інформаційного потенціалу як невіддільного складника інтелектуального капіталу й цифрової економіки регіону. Визначено стартовий (внутрішній) та інтеграційний (зовнішній) різновиди бібліотечно-інформаційного потенціалу. Розглянуто бібліотечно-інформаційний потенціал м. Дніпра та області в системі цифрового складника інформаційного потенціалу регіону. Схарактеризовано його сучасний стан і перспективи розвитку в умовах цифровізації регіону. Запропоновано інноваційну модель розбудови бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону, результатом упровадження якої може стати: створення регіонального консолідованого інформаційного ресурсу з єдиним форматом подання даних на базі сучасних цифрових платформ; підвищення ефективності використання бібліотечно-інформаційного потенціалу завдяки його синхронізації з процесами формування й застосування інформаційного та інтелектуального ресурсів регіону.

Ключові слова: цифровий інформаційний потенціал; регіон; бібліотечно-інформаційний потенціал; інформаційні ресурси; бібліотека

Постановка проблеми. Процеси цифровізації є вектором розвитку сучасного суспільства, що характеризується постійним зростанням інформаційних потоків у традиційному та електронному середовищах. Значно підвищується роль інформації та знань у життєдіяльності нашої країни, що супроводжується формуванням глобальної регіональної інформаційної інфраструктури та зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій. З огляду на ці тенденції налагоджується й зміцнюється взаємодія між різними документно-інформаційними структурами, спрямована на створення спільних інформаційних ресурсів, продуктів, сервісів та організацію доступу до них із метою ефективного забезпечення широкого спектра інформаційних потреб сучасних користувачів.

Суттєву роль у процесі становлення електронного (цифрового) інформаційного середовища разом із документно-інформаційними структурами відіграють бібліотеки. Нині відбувається процес їх трансформації з традиційних книгозбірень у сучасні інформаційно-комунікативні центри, що стануть ефективними інформаційними посередниками. У контексті цифровізації міста та регіону основною місією бібліотечної діяльності є інноваційний розвиток інформаційних ресурсів із метою якнайповнішого забезпечення інформаційних потреб різних категорій віддалених користувачів. На сучасному етапі вважаємо актуальним і доцільним дослідження бібліотечно-інформаційного потенціалу м. Дніпра в системі цифрового складника інформаційного потенціалу регіону, визначення його нинішнього стану й перспектив розвитку.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій свідчить про те, що питання підвищення ефективності діяльності бібліотек в умовах цифровізації є головним у спеціальних бібліотекознавчих дослідженнях. Теоретичні аспекти розвитку електронних ресурсів бібліотек у сучасному інформаційному просторі, питання термінології, методів і засобів зберігання інформації у традиційній та електронній формах, сприяння налагодженню міжкультурних комунікацій, вільному доступові до глобальних ресурсів є актуальними як для бібліотекознавців, так і для практиків [7; 8].

Мета статті — розглянути бібліотечно-інформаційний потенціал у системі цифрового складника інформаційного потенціалу регіону в умовах цифровізації, визначити його сучасний стан та перспективи розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У формуванні сучасного цифрового інформацій-

ного простору регіону беруть участь центри інформації з відповідними ресурсами та послугами, архівні й музейні системи, державні та приватні установи, підприємства, бібліотеки міста й бібліотечні мережі області. Складниками інформаційного простору регіону також є бази та банки даних, депозитарії державних інформаційних ресурсів, регіональний сегмент інтернету, інформаційно-комунікативні технології, інтернет-провайдери, системи масової інформації, засобів зв'язку, інформатизації, телекомунікації, електронні мережі й комунікації, інформаційно-комунікаційні системи, інформаційні портали, інформаційні продукти, послуги державних, приватних установ та організацій, всі види технічного забезпечення й інформаційних комунікацій [5; 9].

У процесах трансформації традиційного простору та формування цифрового разом з іншими документно-інформаційними структурами вагому роль відіграють бібліотеки завдяки можливостям використання власного (традиційного та електронного) бібліотечно-інформаційного потенціалу відповідно до свого типу, виду та призначення. Термін "бібліотечно-інформаційний потенціал" визначають як комплекс бібліотечно-інформаційних ресурсів в єдності з управлінськими, техніко-технологічними й соціальними засобами, методами, структурами та умовами, які дають змогу бібліотекам сприяти відтворенню й розвитку інфосфери, підвищенню інформаційної культури та інтелектуального потенціалу суспільства [9]. У цьому сенсі слід розглядати можливість розроблення нової стратегії діяльності інформаційно-бібліографічних відділів в обласних універсальних наукових бібліотеках (ОУНБ), централізованих бібліотечних системах (ЦБС), наукових бібліотеках закладів вищої освіти (ЗВО), а також створення бібліотечних центрів інформаційно-аналітичної діяльності для формування спільного з іншими структурами ресурсного потенціалу, орієнтованого на забезпечення інформаційних потреб представників науки, освіти, культури, економіки та бізнесу регіону [4].

В умовах поступової цифровізації всіх галузей економіки бібліотечно-інформаційний потенціал доцільно розглядати в системі цифрового складника інформаційного потенціалу регіону. Елементами цієї системи є інформаційні ресурси, сервіси, корпоративні мережі, ресурси різних структур регіону, зокрема інтеграційний бібліотечно-інформаційний потенціал, що надалі розглянемо докладніше з допомогою моделі, поданої на схемі 1.

Сьогодні бібліотечно-інформаційний потенціал регіону функціонує як складна система з

взаємопов'язаними та взаємозалежними елементами. Його системними складниками є матеріальні (інформаційні та технологічні ресурси, матеріально-технічна база) і нематеріальні (кваліфікований персонал; організаційно-управлінські заходи, спрямовані на посилення міжбібліотечної взаємодії, співпраці бібліотечних установ регіону з іншими документно-інформаційними структурами) активи інформаційної інфраструктури [9].

Взаємозалежність складників цієї системи віддзеркалюють основні напрями:

1. Кадровий потенціал забезпечує виконання головної місії та завдань бібліотечних установ.

2. Функції управлінської діяльності, планування, контролю та звітності регулюють основні процеси в межах однієї бібліотеки чи мережі бібліотечних установ.

3. Наявність відповідної матеріально-технічної бази сприяє забезпеченню необхідними комп'ютерними й програмними активами, технічною підтримкою, що дає змогу створювати та позиціонувати електронні ресурси й продукти, надавати дистанційні послуги.

4. Електронний і традиційний складники виконують першорядну роль у розкритті та використанні бібліотечно-інформаційного потенціалу, оскільки бібліотеки в сучасних умовах мають забезпечувати інформаційні потреби і фізичних, і віддалених користувачів незалежно від відстані й часу.

5. Інформаційна інфраструктура є сучасним каналом, з допомогою якого здійснюють процеси взаємодії між бібліотеками та іншими документно-інформаційними структурами через обмін інформацією, створення спільних інформаційних ресурсів, надання доступу до них, забезпечення організації роботи дистанційних сервісів.

На процеси формування та використання бібліотечно-інформаційного потенціалу також впливають:

— соціальна політика щодо діяльності закладів культури й закони, які її регламентують;

— регіональні програми та стратегії діяльності, бюджетне фінансування на регіональному й державному рівнях, соціальні мережі, ЗМІ;

— діяльність соціальних структур — об'єднань, груп, трудових колективів установ та організацій;

— соціальні умови, якими є норми, закони, правила, що в сукупності та окремо дають змогу бібліотечним установам не лише створювати, а й розкривати, позиціонувати й ефективно використовувати бібліотечно-інформаційний потенціал.

Отже, всі складники зазначеної системи є взаємопов'язаними та взаємозалежними [9].

Розглянемо докладніше бібліотечно-інформаційний потенціал у системі цифрового складника інформаційного потенціалу Дніпропетровського регіону, визначимо його сучасний стан і перспективи розвитку в умовах цифровізації, адже це одна з найрозвиненіших економічних зон, а також один із найбільших ІТ-хабів України [13].

Основу бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону формують Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека, спеціалізовані бібліотеки, наукові бібліотеки закладів вищої освіти, публічні бібліотеки, бібліотеки технікумів, коледжів і шкіл. Ці структури є повноправними учасниками цифрового інформаційного простору, що концентрують і переробляють інформацію, створюють власні та спільні ресурси, сприяють забезпеченню інформаційних потреб користувачів [10; 11, с. 304; 12, с. 143].

У сучасних умовах бібліотечну мережу Дніпропетровського регіону слід аналізувати як важливий сегмент його інформаційної інфраструктури. Зі свого боку, бібліотечні інформаційні ресурси, продукти та сервіси досліджують як елемент бібліотечно-інформаційного потенціалу, а саме введені в дію всі види інформаційних ресурсів, продуктів і послуг — традиційних та електронних, із допомогою комплексу організаційних і технологічних засобів, які надають користувачам бібліотеки регіону для оперативного забезпечення інформаційних потреб.

Бібліотеки м. Дніпра виконують вагомую місію у розвитку традиційного та цифрового інформаційного простору міста й регіону та посідають одне із головних місць в системі їхніх соціальних комунікацій. Головним напрямом діяльності бібліотечних установ, як зазначалося, є створення власних і спільних (з іншими документно-інформаційними структурами) інформаційних ресурсів, продуктів і послуг, що є результатом інформаційно-аналітичної діяльності, використання та впорядкування інформації [1; 4].

Бібліотечні інформаційні ресурси позиціонують і надають користувачам із допомогою традиційних і дистанційних форм роботи, технічних засобів, електронних інформаційних сервісів. Традиційні форми роботи є бібліотечними засобами, а дистанційні форми роботи, технічні засоби, електронні інформаційні сервіси — інструментами, що дають змогу повніше розкрити бібліотечно-інформаційний потенціал.

В умовах цифровізації бібліотечної галузі до традиційних інформаційних ресурсів і продуктів систематично додають електронні, що в сукупності й утворюють загальний бібліотечно-інформаційний потенціал. Завдяки впровадженню

новітніх технологій розширюється номенклатура послуг, призначених для різних категорій користувачів як у приміщенні бібліотеки, так і поза нею.

Дослідження інформаційного простору бібліотечних установ, аналіз їхніх річних звітів, сайтів у регіональному сегменті інтернету дають змогу констатувати, що традиційні форми й методи роботи зазнають суттєвих змін, що сприяє поступовій трансформації закладів у сучасні інформаційно-комунікаційні центри, інформаційний простір яких складається з двох частин:

1) фонд традиційних документів;

2) електронні колекції, репрезентовані на сайтах, дисках, інших носіях інформації, а також інформаційні ресурси, продукти та послуги.

Сучасні бібліотеки не лише приймають електронні документи як один з об'єктів, що входять до фондів, а й виконують функцію об'єднавчого чинника між традиційним та електронним (цифровим) сегментами документального простору. Тенденцією бібліотечного обслуговування на сучас-

ному етапі стає розширення системи доступу до інформації та документів. Режим доступу (локальний чи віддалений через мережі передавання даних) до цифрових документів, насамперед електронних каталогів бібліотеки, суттєво збільшує можливості обслуговування. Завдяки залученню віддаленої аудиторії відчутно зростає кількість користувачів. Розвиток сервісів у мережевому просторі спрямовано на персоніфікацію обслуговування, введення нових форм, налагодження зворотного зв'язку з користувачами та, відповідно, на посилення онлайн-присутності бібліотек, що дає змогу оновити усталені погляди на їхню роль і перспективи розвитку [9].

Бібліотечні установи м. Дніпра пропонують віддаленим користувачам різноманітні види інформаційних ресурсів, продуктів і сервісів, залежно від запитів, а також свого типу, виду та призначення. Дані здобуто за результатами моніторингу бібліотечних сайтів міста та систематизовано в табл. 1 [7; 9].

Таблиця 1

Види електронних інформаційних ресурсів і послуг бібліотек м. Дніпра

Види електронних інформаційних ресурсів і послуг	Бібліотеки								
	Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека	ЦСПБ для дорослих	ЦБС для дітей	Дніпропетровська обласна дитяча бібліотека	Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова	Наукові бібліотеки ЗВО	Спеціалізовані бібліотеки	Бібліотеки технікумів і коледжів	Шкільні бібліотеки
Електронна бібліотека	+	-	-	-	-	+	-	-	-
База даних	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Електронна колекція	+	+	+	-	-	+	-	-	-
Електронний документ	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Електронна копія документа, електронний еквівалент документа	+	+	-	-	-	+	+	+	-
Імідж-каталог	+	+	-	-	-	+	-	-	-
Електронний каталог	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Корпоративний каталог	+	+	+	+	+	+	-	-	-
Вебсайт бібліотеки	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Вебсторінка бібліотеки	+	+	+	+	+	+	+	+	+
База даних періодичних видань	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Електронна читальна зала	+	-	+	+	-	+	-	+	-
Віртуальна довідка	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Віртуальна виставка	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Служба електронного доставляння документів (ЕДД)	+	+	-	-	-	+	+	-	-
Репозитарії, електронні колекції наукових бібліотек ЗВО, ліцензійні електронні інформаційні ресурси, ресурси науково-технічних бібліотек вищих навчальних закладів м. Дніпра	+	-	-	-	-	+	-	-	-

Аналіз даних, наведених у табл. 1, засвідчив, що технічні можливості бібліотек певною мірою відрізняються, наприклад, повнотекстові цифрові

колекції документів формують і надають до них онлайн-доступ лише ДОУНБ та наукові бібліотеки ЗВО; електронні колекції підручників і

посібників й електронні репозитарії є лише в бібліотеках ЗВО. Усі бібліотечні установи, крім шкільних, бібліотек технікумів і коледжів, пропонують послугу віртуальної довідки, а послугу ЕДД — лише ДОУНБ, Дніпровська центральна міська бібліотека та окремі бібліотеки ЗВО. Більшість установ є учасниками корпоративного проєкту "Придніпровський корпоративний каталог" з аналітичного розпису статей періодичних видань України та надають користувачам доступ до нього. У публічних бібліотеках міста нині не має власних цифрових колекцій документів, але такі перспективи розглядають.

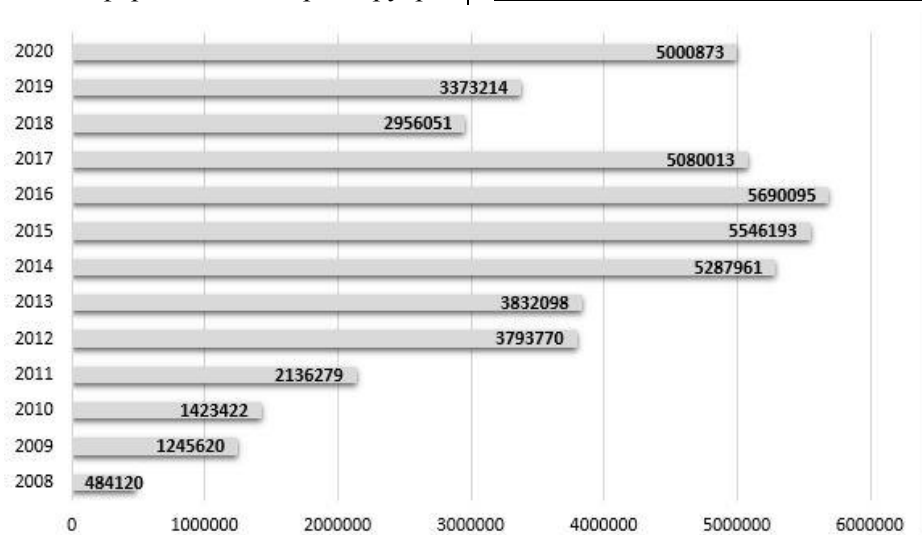
Основу бібліотечної мережі регіону становить Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека, що є центром інтеграції інформаційних ресурсів у традиційному та цифровому просторах регіону. Головним ресурсом, що розкриває власний бібліотечний потенціал, є сайт ДОУНБ — сучасний інформаційно-комунікаційний канал між бібліотекою та віддаленою аудиторією користувачів, що відіграє вагомий роль у створенні єдиного інформаційного простору ре-

гіону. Сайт ДОУНБ [2] містить найповніший перелік електронних (цифрових) ресурсів та послуг і пропонує інтерактивні елементи взаємодії. Практична цінність віддаленого інформаційного обслуговування користувачів останнім часом лише зростає, про що свідчать статистичні дані, подані в діагр. 1 і табл. 2 [3].

Таблиця 2

Статистика відвідувань сайта ДОУНБ за період 2011—2020 рр.

Рік	Хіти	Хости
2011	2 136 279	257 353
2012	3 793 770	274 382
2013	3 832 098	358 928
2014	5 287 961	339 604
2015	5 546 193	300 778
2016	5 690 095	262 746
2017	5 080 013	232 629
2018	2 956 051	186 482
2019	3 373 214	114 089
2020	5 000 873	100 638

Діагр. 1. Статистика відвідувань сайта ДОУНБ за період 2008—2020 рр. (хіти)

Упровадження новітніх інформаційних технологій у бібліотечну практику зумовлює потребу перегляду концепції обслуговування користувачів, розширює можливості бібліотек, що паралельно з традиційними сервісами й послугами забезпечують доступ до зовнішніх інформаційних ресурсів регіонального й міжнародного рівнів. Сучасні бібліотеки мають не тільки збирати й зберігати масиви документів на різноманітних носіях, а й створювати інформаційно-аналітичну продукцію, брати участь у регіональному обміні й формуванні єдиного інформаційного простору області та країни [3].

Аналіз річних звітів і статистики відвідувань сайтів бібліотек регіону виявив, що бібліотечно-

інформаційний потенціал є вагомим складником електронного інформаційного потенціалу регіону та важливим джерелом забезпечення інформаційних потреб його жителів. Підсумовуючи, зазначимо, що найпотужніший потенціал із надання електронних інформаційних ресурсів, продуктів і послуг наявний у КЗК ДОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила та Мефодія й у науково-технічних бібліотек ЗВО, що мають відповідні матеріально-технічну базу та кадри; на другому місці — інформаційні ресурси публічних бібліотек; на останньому — інформаційні ресурси та послуги бібліотек технікумів, коледжів і шкіл, що лише розпочинають працювати над створенням власних інформаційних ресурсів [9].

Сьогодні цифровізація діяльності підприємств регіонів є одним із головних напрямів, задекларованих у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021—2027 рр. Це стосується всіх галузей економіки регіонів України, не стала винятком і бібліотечна. Основними документами, що регламентують реалізацію заходів із цифрової трансформації, є постанова Кабінету Міністрів України про "Порядок формування та використання регіональної програми і проекту інформатизації", Концепція регіональної програми інформатизації "Електронна Дніпропетровщина" на 2020—2022 рр. [13], Програма цифрового розвитку регіонів, Концепція розвитку цифрової економіки на 2018—2020 роки, Цифрова стратегія для громади, Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року, Стратегія розвитку бібліотечної справи до 2025 року "Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України".

Відповідно до цих документів на сучасному етапі виникла потреба з'ясувати перспективи розвитку бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації [9]. У цьому контексті насамперед слід розглядати співпрацю бібліотечних установ з архівами, музеями, іншими структурами з метою створення єдиного консолідованого інформаційного ресурсу [14; 15], розкриття та використання наявного стартового (внутрішнього) та інтеграційного (зовнішнього) бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону. Вважаємо, що для його підвищення доцільно запропонувати модель на основі кластерного підходу [6], подану на схемі 1 [9].

Елементами моделі інтелектуального потенціалу регіону в умовах цифровізації є бібліотечно-інформаційний потенціал, який поділяється на два види — стартовий (внутрішній), що охоплює інформаційні, матеріально-технічні та кадрові ресурси, й інтеграційний (зовнішній): інформаційна інфраструктура, ОУНБ, бібліотеки, архіви, музеї й інші структури.

Головним елементом моделі є обласна універсальна наукова бібліотека як центр координації та управління діяльністю установ, що об'єднані та взаємодіють з метою створення спільних ресурсів, розкриття й взаємовикористання власних ресурсів, а також формування єдиного інтегрованого інформаційного простору [9].

Основним засобом взаємодії та обміну інформаційними ресурсами є інформаційна інфраструктура. Стартовий та інтеграційний бібліотечно-інформаційний потенціал — це значущий ресурс, який позиціонують, розкривають і за-

стосовують з метою формування нових продуктів і послуг для забезпечення інформаційних потреб різноманітних категорій користувачів. Одночасно кластерний підхід розглядають як форму взаємодії різних структур. Результатом впровадження моделі бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації стане створення єдиного регіонального консолідованого інформаційного ресурсу з уніфікованим форматом подання даних на базі сучасних цифрових платформ, а також підвищення рівня розвитку та використання бібліотечно-інформаційного потенціалу загалом.

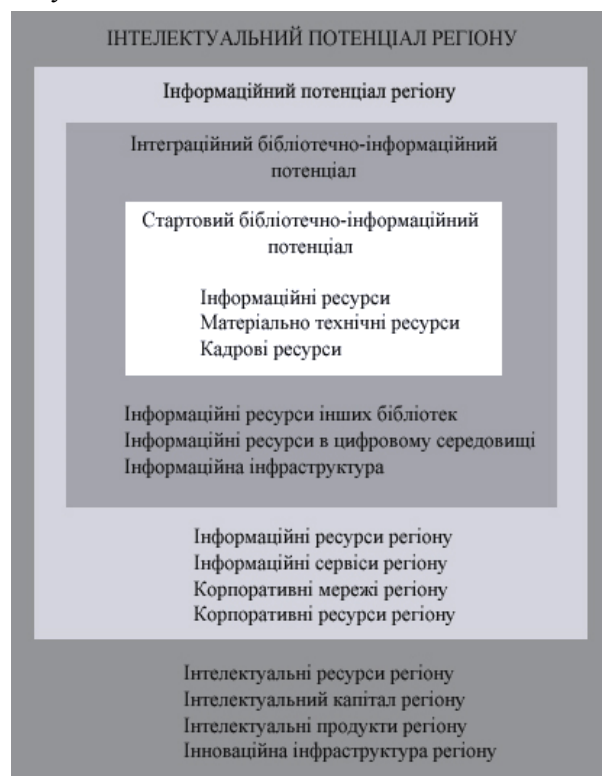

Схема 1. Модель бібліотечно-інформаційного потенціалу регіону в умовах цифровізації

Для реалізації зазначеного напрямку пропонуємо такі заходи: співпраця з різними структурами та органами місцевого самоврядування; розроблення стратегії діяльності відповідно до Концепції регіональної програми інформатизації; проектна діяльність із залученням бюджетних і грантових коштів; участь у міжрегіональних, державних і міжнародних проектах, метою яких є створення спільних інформаційних ресурсів [9].

Висновки. Бібліотечно-інформаційний потенціал є потужним інтелектуальним ресурсом у системі цифрового складника інформаційного потенціалу міста й регіону та виконує вагомую функцію у забезпеченні інформаційних потреб користувачів.

Стратегічними напрямками його оптимізації в умовах цифровізації є:

- створення регіональної системи інформаційних ресурсів бібліотек;
- розвиток інформаційної інфраструктури регіону;
- розроблення комплексу заходів та організаційно-технологічних засобів, що надасть можливість вводити інформаційні ресурси в активний суспільний обіг;
- створення корпоративних об'єднань бібліотек із метою залучення книгозбірень музеїв, архівів до формування спільних інформаційних

ресурсів регіону на основі застосування технологій проєктного, інноваційного й інформаційного менеджменту;

- забезпечення організаційно-функціональної, технологічної єдності бібліотек на базі використання інноваційних цифрових платформ;
- налагодження стійких зв'язків з органами місцевого самоврядування в напрямі реалізації програм сталого соціокультурного розвитку регіону.

Перспективною подальших досліджень вважаємо розгляд бібліотечно-інформаційного потенціалу як складника цифрової економіки регіону.

Список використаних літератури та джерел

1. *Горовий В. М.* Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства : монографія / В. М. Горовий. — Київ : НБУ ім. В. І. Вернадського, 2005. — 300 с.
2. *Дніпропетровська ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила та Мефодія* : офіційний вебсайт. — Режим доступу: <https://www.lib.dp.ua/>. — Назва з екрана.
3. *Інформаційно-аналітичний звіт ДООУНБ. 2020.* / Упорядн.: Т. О. Абраїмова, О. В. Шевченко, Ю. М. Зюлева. — Дніпро : КЗК "ДООУНБ", 2020.
4. *Кобелев О. М.* Інформаційна аналітика в структурі бібліотечної діяльності в Україні : монографія / О. М. Кобелев. — Харків : ХДАК, 2012. — 246 с.
5. *Кобелев О. М.* Соціальна інформатика : конспект лекцій / О. М. Кобелев. — Харків : ХДАК, 2007. — 80 с.
6. *Колесникова Т. О.* Кластер як нова регіональна модель інтеграції бібліотек ВНЗ України: концептуальні характеристики та умови реалізації / Т. О. Колесникова // Освіта регіону. — 2010. — № 3. — С. 181—188.
7. *Колоскова Г. В.* Бібліотечно-інформаційний потенціал м. Дніпро: сучасний стан та перспективи розвитку / Г. В. Колоскова, О. М. Кобелев // International Journal of Innovative Technologies in Social Science. — 2021. — № 3 (31). — Режим доступу: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/30092021/767. — Назва з екрана.
8. *Колоскова Г. В.* Бібліотечно-інформаційний потенціал м. Дніпра як складова електронного інформаційного потенціалу Дніпропетровського регіону / Г. Колоскова // Короленківські читання 2019. "Бібліотеки, архіви, музеї: конвергентна цифрова комунікація, кросмедійність, клієнторієнтованість" : матеріали XXII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 24—25 жовтня 2019 р. — Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/0053371042cd8f19b17da>. — Назва з екрана.
9. *Колоскова Г. В.* Бібліотечно-інформаційний потенціал регіону: організаційно-функціональний аспект : дис. ... д-ра філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи / Колоскова Галина Валеріївна ; ХДАК. — Харків, 2021. — 222 с. — Режим доступу: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Koloskova/disKoloskova.pdf. — Назва з екрана.
10. *Колоскова Г. В.* Електронні колекції документів як складник бібліотечно-інформаційного потенціалу м. Дніпра / Галина Колоскова // Вісник Книжкової палати. — 2019. — № 1. — С. 30—35.
11. *Колоскова Г. В.* Електронні ресурси бібліотек м. Дніпропетровськ як складова інформаційного простору Дніпропетровського регіону / Г. В. Колоскова // Культурологія та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 22—23 квіт. 2016 р. — Харків : ХДАК, 2016. — С. 304—305.
12. *Колоскова Г. В.* Особливості формування електронних ресурсів бібліотек як складової інформаційного простору українського сегменту Інтернету / Г. В. Колоскова // Короленківські читання 2016. "Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору" : матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф. — Харків : ХДНБ, 2016. — Ч. 1. — С. 142—147.
13. *Концепція* регіональної програми інформатизації "Електронна Дніпропетровщина" на 2020—2022 роки. — Режим доступу: <https://rpi2020—22.dp.gov.ua/ua/proekt-rpi-2020-2022/tekst-proektu-programi> (Дата звернення 21.03.2022). — Назва з екрана.
14. *Кунанець Н.* Формування консолідованого інформаційного ресурсу розумного міста: бібліотечний аспект / Н. Кунанець, Г. Липак, В. Пасічник // Бібліотечний вісник. — 2017. — № 2. — С. 3—8.
15. *Шемаєв С. О.* Співробітництво бібліотек, архівів, музеїв в сучасних умовах / С. О. Шемаєв // Вісник Харківської державної академії культури. — 2012. — Вип. 36. — С. 166—174.

Galina Koloskova,

Doctor of Philosophy in Information, Library and Archival Affairs
Leading Librarian of the CPC "Dnieper City Public Libraries"

Oleksii Kobieliiev,

Doctor of Social Communications,

Professor of the Department of Information, Library and Archival Affairs KhSAC

Formation of library and information potential of the region in terms of digitalization

The article analyzes the elements of digital information potential of the region. It is emphasized that today in the transition from traditional to digital socio-communicative space, the need for high-tech production, digital economy of the region, the problem of formation, storage, development and effective use of library and information potential, especially at local and regional levels, is extremely relevant. The composition and structure of the library and information potential as an integral part of the intellectual capital and digital economy of the region have been clarified. The starting (internal) and integration (external) types of library and information potential are determined. The library and information potential of Dnipro and the region in the system of digital component of information potential is considered. Its current state and prospects of further development in the conditions of digitalization of the region are characterized. An innovative model of building library and information potential of the region is proposed, the implementation of which may result in: creation of a regional consolidated information resource with a single data presentation format based on modern digital platforms, improving the efficiency of library and information potential by synchronizing it with and intellectual potential of the region.

Keywords: digital information potential; region; library and information potential; information resources; library

References

1. Horovyy V. M. (2005). *Osoblyvosti rozvytku sotsialnykh informatsiynykh baz suchasnoho ukrayins'koho suspilstva*. Kyiv: NBU im. V. I. Vernadskogo.
2. *Dnipropetrovskaya OUNB im. Pervouchyteliv slovyanskykh Kyryla ta Mefodiya* (2022). Oficijnij vebсайт, [online]. Available at: <https://www.libr.dp.ua/>.
3. Abrayimova T. O., Shevchenko O. V. & Zyuleva Yu. M. [uporyadn.]. (2020). *Informatsiyno-analitychnyy zvit DOUNB*. Dnipro: KZK "DOUNB".
4. Kobyelyev O. M. (2012). *Informatsiyna analityka v strukturi bibliotechnoyi diyalnosti v Ukrainy : monohrafiya*. Harkiv: HDAK.
5. Kobyelyev O. M. (2007). *Sotsialna informatyka : konspekt lektsiy*. Harkiv: HDAK.
6. Kolesnykova T. O. (2010). Klaster yak nova rehional'na model' intehratsiyi bibliotek VNZ Ukrainy: kontseptualni kharakterystyky ta umovy realizatsiyi. *Osvita rehionu*, 3, pp. 181—188.
7. Koloskova H. V. & Kobyelyev O. M. (2021). Bibliotechno-informatsiynyy potentsial m. Dnipro: suchasnyy stan ta perspektyvy rozvytku. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*, 3 (31), [online]. Available at: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijitss/30092021/7670.
8. Koloskova H. V. (2019). Bibliotechno-informatsiynyy potentsial m. Dnipra yak skladova elektronnoho informatsiynoho potentsialu Dnipropetrovs'koho rehionu. *Korolenkivs'ki chytannya 2019. "Biblioteky, arkhivy, muzeyi: konverhennta tsyfrova komunikatsiya, krosmediynist', kliyent oriyentovanist'" : materialy XXII Vseukr. nauk.-prakt. konf., m. Kharkiv, 24—25 zhovtnya 2019 r., [online]. Available at: <https://ru.calameo.com/read/0053371042cd8f19b17da>.*
9. Koloskova H. V. (2021). *Bibliotechno-informatsiynyy potentsial rehionu: orhanizatsiyno-funktsional'nyy aspekt*. PhD. Harkiv. HDAK, [online]. Available at: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Koloskova/disKoloskova.pdf.
10. Koloskova H. V. (2019). Elektronni kolekcyyi dokumentiv yak skladnik bibliotechno-informacijnogo potentsialu m. Dnipra. *Visnik Knizhkovoyi palati*, 1, pp. 30—35.
11. Koloskova H. V. (2016). *Elektronni resursy bibliotek m. Dnipropetrovsk yak skladova informatsiynoho prostoru Dnipropetrovs'koho rehionu. Kulturolohiya ta informatsiyne suspilstvo XXI stolittya : materialy Vseukr. nauk.-teoret. konf. molodykh uchennykh, 22—23 kvit. Kharkiv: HDAK, pp. 304—305.*
12. Koloskova H. V. (2016). Osoblyvosti formuvannya elektronnykh resursiv bibliotek yak skladovoyi informatsiynoho prostoru ukrayins'koho sehmentu Internetu. *Korolenkivski chytannya 2016. "Biblioteky, arkhivy, muzeyi: intehratsiya do svitovoho naukovoho ta istoryko-kul'turnoho prostoru" : materialy XIX Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Kharkiv: KHDNB, Ch. 1, pp. 142—147.*
13. *Kontseptsiya rehionalnoyi prohramy informatyzatsiyi "Elektronna Dnipropetrovshchyna" na 2020—2022 roky*, [online]. Available at: <https://rpi2020—22.dp.gov.ua/ua/proekt-rpi-2020-2022/tekst-proektu-programi>.
14. Kunanets N., Lypak H. & Pasichnyk V. (2017). Formuvannya konsolidovanoho informatsiynoho resursu rozumnoho mista: bibliotechnyy aspekt. *Bibliotechnyy visnyk*, 2, pp. 3—8.
15. Shemayev S. O. (2012). Spivrobotnytstvo bibliotek, arkhiviv, muzeyiv v suchasnykh umovakh. *Visnyk Kharkivs'koyi derzhavnoyi akademiyi kul'tury*, 36, pp. 166—174.

Надійшла до редакції 6 травня 2022 року